

Το Ευρωπαϊκό Χαρτοφυλάκιο Γλωσσών

Οδηγός χρήσης για εταιρείες και άλλους οργανισμούς

Το Ευρωπαϊκό Χαρτοφυλάκιο Γλωσσών θέτει αναγνωρισμένα διεθνή στάνταρ για τη μέτρηση και σύγκριση γλωσσικών ικανοτήτων σε πολλές γλώσσες. Όλο και περισσότεροι μαθητές γλωσσών θα το χρησιμοποιήσουν για να καταγράψουν τις δεξιότητές τους στις ξένες γλώσσες και αποτελεί ένα αποτελεσματικό εργαλείο το οποίο επιτρέπει, κυρίως σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), καθώς και σε άλλους οργανισμούς να:

- Επιλέξουν προσωπικό
- Σχεδιάσουν και να αξιολογήσουν εκπαιδευτικά προγράμματα γλωσσομάθειας
- Βελτιώσουν την ποιότητα των γλωσσικών δεξιοτήτων του προσωπικού τους
- Καθορίσουν τις γλωσσικές ανάγκες της εταιρείας
- Προωθήσουν τη δια βίου εκμάθηση γλωσσών του προσωπικού τους
- Ανταμείψουν γλωσσικές δεξιότητες

Κατόπιν απόφασης του **Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου** (2241/2004/EC), το **Ευρωπαϊκό Χαρτοφυλάκιο Γλωσσών** προωθείται από το **Europass**, μία μοναδική μέθοδο για τη με διαφάνεια καταγραφή των τυπικών προσόντων και δεξιοτήτων, συμπεριλαμβάνοντας το Διαβατήριο Γλωσσών ως ένα από τα έγγραφα του Europass ώστε:

- **να διευκολύνει** την κινητικότητα στην Ευρώπη για εύρεση εργασίας
- **να δώσει** αξία στην εκμάθηση γλωσσών
- **να συνεισφέρει** στη διαπολιτισμική αποδοχή και
- **να ενισχύσει** τον αμοιβαίο σεβασμό και την ανοχή.

Τί είναι το Χαρτοφυλάκιο και πώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί;

Το Ευρωπαϊκό Χαρτοφυλάκιο Γλωσσών (ELP) είναι ένα προσωπικό εργαλείο εκμάθησης γλωσσών το οποίο περιέχει τρία μέρη: το Διαβατήριο Γλωσσών, το Βιογραφικό Γλωσσομάθειας και το Φάκελο.

Το Διαβατήριο Γλωσσών (βλέπε παραπάνω εικόνα) δίνει μια γενική εικόνα του τρέχοντος επιπέδου των γλωσσικών ικανοτήτων του κατόχου και συνοψίζει τις γλωσσικές και διαπολιτισμικές του εμπειρίες. Έχει το ρόλο μιας συνοπτικής παρουσίασης.

Το Βιογραφικό Γλωσσομάθειας καταγράφει το προσωπικό ιστορικό γλωσσομάθειας του κατόχου και τις διαπολιτισμικές του εμπειρίες. Επίσης περιέχει εργαλεία για αυτοαξιολόγηση των γλωσσικών ικανοτήτων.

Ο Φάκελος αποτελεί μία συλλογή εργασιών που απεικονίζει τί έχει κάνει ο μαθητής και τί είναι σε θέση να κάνει σε διάφορες γλώσσες.

Όλα τα ELP που έχουν εγκριθεί από το Συμβούλιο της Ευρώπης υπάρχουν διαθέσιμα στο δικτυακό του τόπο. Όλα ακολουθούν τις παρακάτω αρχές:

- Είναι βασισμένα στα τυποποιημένα Ευρωπαϊκά επίπεδα και τις περιγραφές του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς (βλέπε οπισθόφυλλο)
- Έχουν διτούς ρόλους, παιδαγωγικό και παρουσίασης δεξιοτήτων
- Συνδυάζουν τις γνωστές εξετάσεις με την αυτοαξιολόγηση
- Είναι πολύγλωσσα και πάντα θα περιλαμβάνουν μία τουλάχιστον από τις επίσημες γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης – την Αγγλική ή τη Γαλλική
- Ανήκουν στον κάτοχο, όχι στα εκπαιδευτικά ιδρύματα ή τους καθηγητές
- Γίνονται εύκολα κατανοητά, με τη χρήση απλών “δηλώσεων ικανότητας” οι οποίες περιγράφουν τί μπορεί να κάνει ένας μαθητής σε μία συγκεκριμένη γλωσσική δεξιότητα σε κάποιο δεδομένο επίπεδο.

Υπάρχουν πολλά διαφορετικά ELP σχεδιασμένα για διάφορες περιοχές, ηλικίες και σκοπούς αλλά όλα έχουν τα ίδια βασικά χαρακτηριστικά. Όλα τα ELP για ενήλικες, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που χρησιμοποιούνται για πανεπιστημιακούς ή επαγγελματικούς σκοπούς, περιλαμβάνουν το ίδιο Διαβατήριο Γλωσσών.

Το ELP είναι ένας τρόπος καταγραφής και παρουσίασης δεξιοτήτων και διαπολιτισμικών εμπειριών σε διαφορετικές γλώσσες, που αποκτήθηκαν είτε μέσα στο σχολείο είτε εκτός αυτού ή στον χώρο εργασίας.

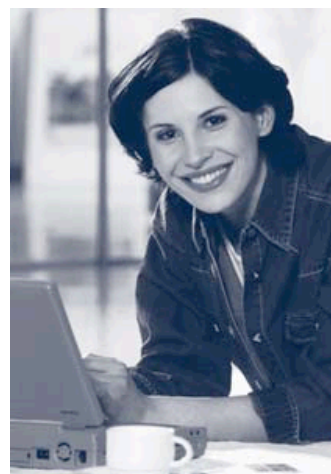
Αποτελεί επίσης βοήθημα στη μάθηση, δίνοντας στους μαθητές τη δυνατότητα να αξιολογήσουν τις γνώσεις τους, να αναλογιστούν την πρόοδο που έκαναν και να θέσουν ρεαλιστικούς στόχους στις γλώσσες που μαθαίνουν.

Οι εργοδότες μπορούν να το χρησιμοποιήσουν:

- **για να εκτιμήσουν** τις γλωσσικές δεξιότητες των υπαλλήλων τους ή των υποψηφίων για εργασία
- **για να καθορίσουν** τα απαραίτητα γλωσσικά επίπεδα που απαιτούνται για συγκεκριμένες εργασίες
- **για να καθορίσουν τους στόχους και τα επίπεδα** εκπαιδευτικών προγραμμάτων γλωσσομάθειας ανάλογα με τις ανάγκες του οργανισμού.

Ποιό επίπεδο γλωσσομάθειας είναι απαραίτητο για τις εταιρείες;

Οι περισσότερες θέσεις εργασίας δεν απαιτούν τέλεια γνώση ξένων γλωσσών αλλά συνήθως **κάποιες συγκεκριμένες δεξιότητες** είναι αρκετές. Σε ορισμένες περιπτώσεις τα πρώτα από τα έξι επίπεδα γλωσσομάθειας – A1 ή A2 – ίσως είναι αρκετά. Άλλες θέσεις εργασίας ίσως απαιτούν υψηλότερα επίπεδα προφορικής επικοινωνίας ενώ η γραφή ίσως δεν είναι ιδιαίτερα σημαντική. Το ELP παρέχει εργαλεία (όπως οι **κατάλογοι επιλογών στο Βιογραφικό Γλωσσομάθειας**) που βοηθούν τους εργοδότες να καθορίσουν τις απαραίτητες γλωσσικές δεξιότητες για κάθε θέση εργασίας. Περίληψη των επιπέδων γλωσσομάθειας υπάρχει στην τελευταία σελίδα αυτού του φυλλαδίου.

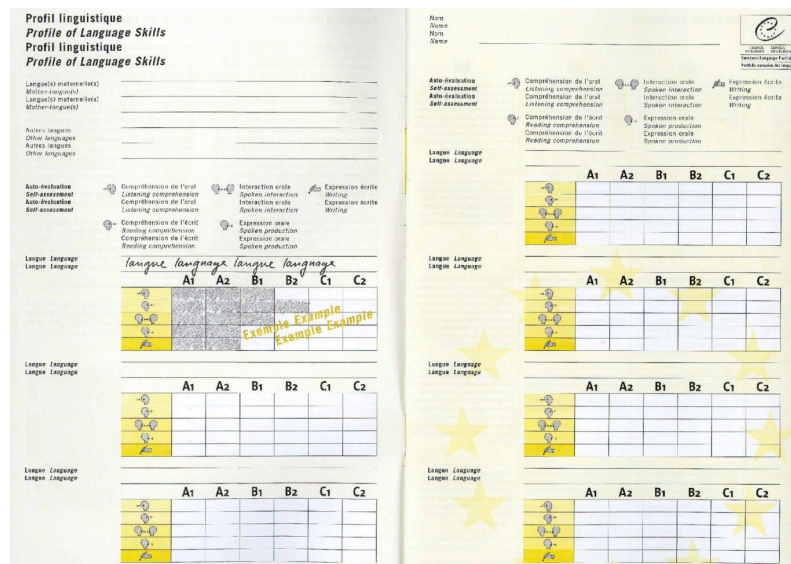

Είναι αξιόπιστες οι πληροφορίες για τα επίπεδα γλωσσομάθειας;

Οι πληροφορίες για τα επίπεδα γλωσσομάθειας στα Χαρτοφυλάκια είναι βασισμένες σε διάφορα στοιχεία – σε εξωτερική βαθμολόγηση, εξετάσεις και αυτοαξιολόγηση (με τη χρήση του *πίνακα αυτοαξιολόγησης* που βρίσκεται στο διαβατήριο γλωσσών). Όλη αυτή η πληροφόρηση συνήθως αλληλοσυμπληρώνεται με τα αποτελέσματα δημοσίων εξετάσεων, οι περισσότερες από τις οποίες έχουν ήδη προσαρμοστεί με τα Ευρωπαϊκά επίπεδα. Οι περιγραφές των δεξιοτήτων σε κάθε επίπεδο είναι τυποποιημένες και, επειδή αναφέρονται στο πώς πραγματικά χρησιμοποιεί κανείς τη γλώσσα, έρευνες έχουν δείξει ότι είναι πολύ αξιόπιστες.

Επιλογή προσωπικού

Όσο αυξάνεται η χρήση του ELP, όλο και περισσότεροι υποψήφιοι για εργασία θα παρουσιάζουν το Διαβατήριο Γλωσσών ως απόδειξη των γλωσσικών δεξιοτήτων τους. Οι εργοδότες θα πρέπει αρχικά να κοιτάζουν το **γλωσσικό πορτρέτο**.

Δίνει μια γενική εικόνα των επιπέδων που κατακτήθηκαν σε διάφορες ξένες γλώσσες με διαφορετικό χώρο αφιερωμένο στην κάθε γλώσσα. Τα σκιασμένα κουτάκια δείχνουν τις διάφορες δεξιότητες – κατανόηση γραπτού και ακουστικού κειμένου, προφορική επικοινωνία, γραφή. Επίσης, το Χαρτοφυλάκιο περιέχει πληροφορίες σχετικά με μαθήματα που έγιναν σε κάποια γλώσσα, με διαμονή σε άλλες χώρες και με διάφορες διαπολιτισμικές εμπειρίες. Οι πληροφορίες αυτές δίνουν μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα των γλωσσικών δεξιοτήτων του υποψηφίου για εργασία και βοηθούν στην επιλογή κατάλληλου προσωπικού ή μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον **καθορισμό εκπαιδευτικών αναγκών σε κάποια γλώσσα**.

Η χρήση του Χαρτοφυλακίου σε εκπαιδευτικά προγράμματα γλωσσομάθειας

Το Χαρτοφυλάκιο και οι κλίμακες δεξιοτήτων μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για να καταστήσουν τα εκπαιδευτικά προγράμματα γλωσσομάθειας πιο αποτελεσματικά και για να καθορίσουν τον τρόπο αξιολόγησης της απόδοσης και του αποτελέσματος. Αυτό γενικά μπορεί να γίνει δημιουργώντας ένα γλωσσικό προφίλ σχετικό με την εργασία, χρησιμοποιώντας τον πίνακα αυτοαξιολόγησης και τους **καταλόγους επιλογών** στο βιογραφικό γλωσσομάθειας.

Υπάρχουν σετ απλών **“δηλώσεων μπορώ να...”** (can-do statements) που δείχνουν τις ικανότητες σε διαφορετικά επίπεδα. Για παράδειγμα στο B2, μία από τις δηλώσεις ικανότητας για την προφορική έκφραση με συνεχή λόγο είναι “Μπορώ να εξηγήω την άποψή μου σε ένα επίκαιρο θέμα και να σχολιάζω τα “υπέρ” και τα “κατά” άλλων τοποθετήσεων”. Ανατρέχοντας στους καταλόγους επιλογών ένας διευθυντής εκπαίδευσης ή διευθυντής προσωπικού μπορεί να καθορίσει το επίπεδο των γλωσσικών ικανοτήτων που απαιτούνται για μια θέση εργασίας. Αν το γλωσσικό προφίλ πρέπει να είναι πιο εξειδικευμένο, το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο έχει πολλές διαφορετικές κλίμακες δεξιοτήτων, όλες βασισμένες στα επίπεδα από A1 μέχρι Γ2, κάποιες από τις οποίες αναφέρονται σε εργασιακές καταστάσεις.

Επειδή η κλίμακα δεξιοτήτων έχει μεταφραστεί στις περισσότερες Ευρωπαϊκές γλώσσες και επειδή τα επίπεδα είναι τυποποιημένα, οι εργοδότες μπορούν να αξιολογήσουν τις γλωσσικές δεξιότητες υποψηφίων για εργασία που προέρχονται από άλλες χώρες. Το επίπεδο B1 ή το επίπεδο Γ1 θα έχουν πάντα το ίδιο νόημα, όπου κι αν έχει εκδοθεί το ELP. Τα ELP μπορούν να χρησιμοποιηθούν όχι μόνο για να καθορίσουν τα κατάλληλα επίπεδα και δεξιότητες σε ξένες γλώσσες αλλά και για μη γηγενείς ομιλητές της εθνικής ή τοπικής γλώσσας.

Είναι εξίσου σημαντικό ότι το ELP δίνει τη δυνατότητα στους εργοδότες να δημιουργήσουν διάφορα **γλωσσικά προφίλ** – είτε αυτά αφορούν όλη την εταιρεία είτε αφορούν εξειδικευμένους τομείς – και να καθορίσουν τα απαραίτητα επίπεδα με ακριβή και τυποποιημένο τρόπο. Επιπρόσθετα, επιτρέπει στις εταιρείες να καθορίσουν κριτήρια για το αν οι στόχοι τους έχουν επιτευχθεί. Ωστόσο, αυτός ο **τρόπος ελέγχου ποιότητας δεν είναι “διοικητοκεντρικός”** αλλά εμπλέκει και τους υπαλλήλους, μέσω οργανωμένης αυτοαξιολόγησης και με καταλόγους επιλογών και σε γενικό αλλά και σε εξειδικευμένο επίπεδο δεξιοτήτων.

Ένα Ευρωπαϊκό Χαρτοφυλάκιο Γλωσσών μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως **ένα βοήθημα στην ξενόγλωσση εκπαίδευση του προσωπικού** καθώς και για να **θέσει μαθησιακούς στόχους και να μετρήσει την πρόοδο**.

Επιβράβευση γλωσσικών ικανοτήτων

Αν η εταιρεία δίνει μπόνους ή άλλες απολαβές για τις γλωσσικές δεξιότητες του προσωπικού της, το ELP παρέχει έναν τυποποιημένο τρόπο για να γίνει αυτό. Είναι ιδιαίτερα χρήσιμο ως ένας τρόπος σύγκρισης των επιπέδων που επιτεύχθηκαν σε διάφορες γλώσσες, αφού η κλίμακα δεξιοτήτων μπορεί να εφαρμοστεί σε κάθε γλώσσα.

Το ιστορικό του Χαρτοφυλακίου

Το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς

Το Συμβούλιο της Ευρώπης δημιούργησε το **Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς**. Είναι μια τυποποιημένη καταγραφή ικανοτήτων σε ξένες γλώσσες σε 6 επίπεδα – A1 & A2 για βασικές γνώσεις, B1 & B2 για καλές γνώσεις, Γ1 & Γ2 για άριστες γνώσεις. Οι περιγραφές των επιπέδων έχουν γραφτεί σε απλή γλώσσα και δηλώνουν τί είναι σε θέση να κάνει ο χρήστης στη γλώσσα.

Για παράδειγμα (επίπεδο B1):

Μπορεί να κατανοεί τα σημαντικά σημεία θεμάτων οικείων σχετικά με την εργασία, το σχολείο, την αναψυχή, κτλ, όταν ο ομιλητής χρησιμοποιεί με σαφήνεια την καθιερωμένη γλώσσα. Μπορεί να τα καταφέρει στις περισσότερες καταστάσεις που θα συναντήσει σε ένα ταξίδι σε περιοχή όπου ομιλείται η γλώσσα-στόχος. Μπορεί να εκφέρει ένα λόγο απλό και συγκροτημένο σε θέματα οικεία και σε θέματα του ενδιαφέροντός του. Μπορεί να διηγηθεί ένα γεγονός, μια εμπειρία ή ένα όνειρο, να περιγράψει μια προσδοκία ή ένα στόχο και να παραθέσει με συντομία τους λόγους ή τις διευκρινίσεις ενός σχεδίου ή μιας ιδέας.

Η γενική κλίμακα δεξιοτήτων βρίσκεται στο οπισθόφυλλο αυτού του οδηγού. Έχει μεταφραστεί στις περισσότερες Ευρωπαϊκές γλώσσες και έτσι μπορεί κανείς να καταλάβει το πιστοποιούμενο επίπεδο σε ένα ELP ακόμα κι αν δεν γνωρίζει τη γλώσσα στην οποία είναι γραμμένο. Για παράδειγμα, το ELP ενός αλλοδαπού υποψήφιου για εργασία.

Εκτός της γενικής κλίμακας δεξιοτήτων, υπάρχουν και άλλες πιο εξειδικευμένες κλίμακες για τις δεξιότητες της κατανόησης γραπτού και ακουστικού κειμένου, της προφορικής επικοινωνίας, της γραφής και για συγκεκριμένες εργασίες όπως να επικοινωνείς τηλεφωνικά ή να κάνεις παρουσιάσεις σε ακροατήριο.

Οι κλίμακες δεξιοτήτων και οι περιγραφές των επιπέδων του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς χρησιμοποιήθηκαν ως η θεωρητική βάση για τη δημιουργία των “δηλώσεων ικανότητας” που περιλαμβάνονται στο ELP.

Πώς γνωρίζω ότι είναι ένα έγκυρο έγγραφο;

Όλα τα εγκεκριμένα Χαρτοφυλάκια έχουν έναν αριθμό έγκρισης στην εσωτερική πλευρά του εξωφύλλου του διαβατηρίου. Είναι στη μορφή xx/έτος, για παράδειγμα: 01/2000. Μπορείς να ελέγξεις τον αριθμό έγκρισης κατευθείαν στο δικτυακό τόπο του Συμβουλίου της Ευρώπης (η διεύθυνση είναι παρακάτω) στην κατηγορία “Portfolios”. Υπάρχει εκεί μια ενημερωμένη λίστα όλων των χαρτοφυλακίων που έχουν εγκριθεί επίσημα από το Συμβούλιο της Ευρώπης.

Συνίσταται ακόμη οι εταιρείες να ζητάνε πάντα αντίγραφα όλων των Πιστοποιητικών ή Διπλωμάτων.

Το Ευρωπαϊκό Χαρτοφυλάκιο Γλωσσών χρησιμοποιείται όλο και περισσότερο στα σχολεία και στην εκπαίδευση ενηλίκων σε όλη την Ευρώπη και πέρα από αυτήν ως εργαλείο για καταγραφή και πιστοποίηση των γλωσσικών ικανοτήτων με βάση την τυποποιημένη κλίμακα δεξιοτήτων των έξι επιπέδων (A1-A2-B1-B2-Γ1-Γ2).

Πού μπορώ να βρω περισσότερες πληροφορίες;

Ο δικτυακός τόπος του Συμβουλίου της Ευρώπης έχει ειδικό ιστοχώρο για το Ευρωπαϊκό Χαρτοφυλάκιο Γλωσσών: <http://www.coe.int/portfolio>

Εκεί μπορείς να βρεις πληροφορίες για το χαρτοφυλάκιο και να κατεβάσεις αρχεία για τα επίπεδα, τις κλίμακες δεξιοτήτων, τους πίνακες αυτοαξιολόγησης και τους καταλόγους επιλογών σε πολλές γλώσσες.

Το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις γλώσσες έχει εκδοθεί ως βιβλίο σε διάφορες γλώσσες και μπορείς να το κατεβάσεις στα Αγγλικά ή στα Γαλλικά από το δικτυακό τόπο του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Prepared for “EuroIntegrELP” by Peter Brown & Frank Heyworth
Socrates Project Lingua 1: N° 117021-CP-1-2004-1-RO-Lingua-L1

*This project has been funded with support from the European Commission.
This document reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held
responsible for any use which may be made of the information contained therein.*